

**F.ZEHRA
OKUR CERİT**

**KARA YÜZLER
KARA DİLLER
KARA GÖNÜLLER**

Kara yüzler,kara diller, kara gönüller

Fatma Zehra Okur Cerit

Öğle tatillerinde, çarşıda pazarda işim varsa genellikle yürüyerek giderim. Hem işimi görür hem de yürüyüş yapmış olurum. İşim yoksa bile her gün sırf yürüyüş yapmak, hareket etmek için farklı yollardan farklı yönlere gider daha sonra yine farklı bir rota ile başladığım yere geri dönerim, kürkçü dükkânına.

Bazen şehrin en kalabalık ve bir o kadar da süslü makyajlı yapılarının olduğu caddelerinden geçer yolum. Bazen de en tenha, bir o kadar da eski, gariban ve yıkık dökük evlerinin olduğu arka sokaklardan. Bir taraftan etrafı inceler, bir taraftan etrafımdan geçen insanları gözlemlerim. Kalabalıklarda kimse kimsenin farkında olmadan koşursa da arka sokaklardan geçen tanımadık bir yüz dikkatini çeker mahalle sakinlerinin. Hele bir de ilgini çeken eski yapıları fotoğraflıyorsan, kafalarından sana farklı roller biçer ve çaktırmadan ama dikkatle izlerler.

Önceleri daha rahat dolaşabildiğim, insanların ne dediklerini de rahatça anlayabildiğim bu sokaklar artık çok değişti. Önceki gibi gülümser yüzler yerine dik dik bakan, bağırarak konuşan ama ne dediklerini anlamadığım kara çehreler gözüme çarpıyor. İrili ufaklı, bağırış çağırış koşuşturan çocukların da ne dediklerini anlayamıyorum. İşsiz güçsüz adamlar kaldırımlara çökmüş, mecburen, önlerinden geçerken tepeden tırnağa süzüp anlamadığım bir şeyler söyleyip bir de gülüyorlar. Ne dediklerini anlasam dönüp iki çift laf ederim ama dillerini bilmiyorum. Ben de belki anlarlar diye kendi dilimde saydırıyorum bir şeyler.

Kalabalık sokaklarda kimse kimsenin farkında değil dedim ama aslında kimse kimsenin umurunda değil desem daha doğru olur. Dar kaldırımların, dükkân işgalinden (!) kurtulabilmiş kısımlarında yürümeye çalışan insanlar zamanımızın popüler hastalığı, bencilliğe yakalanmış; herkes yol benim, önce ben geçerim derdinde. Tabii bu sadece kaldırımda geçerli değil, araç trafiğinin olduğu yolda da aynı. Hem yayalar hem de sürücüler aynı bencillik hastalığına tutulmuş.

Arka sokaklardaki tedirgin, inceleyen bakışlı kara çehreli insanlar kalabalık caddelerde de karşıma çıkıyor. Bir iki büyük, yanlarında 5-6 tane büyüklü küçüklü çocuk. Onlardaki bencillik ise had safhada. Yine sürekli bağırarak konuşuyorlar. Geçen gün bir tane kadın (uyruğunu bilemediğim); yanında 3-4 tane çocuk ve elinde bebek arabası. Kaldırımı kaplamışlar, bir de bebek arabasını üzerime üzerime sürüyor. Bir ters bakış attım sonra da korktum ne yalan söyleyeyim. Çünkü arkama döndüğümde hepsini, gözünü dikmiş bana bakarken gördüm.

Dillerini anlamadıklarımın konuşmaları yanında bir de dillerini anladığımı zannettiklerim var. Sanki Türkçe konuşuyorlar. O saatlerde öğle tatilindeki öğrencilerin konuşmalarını duyduğumda kulaklarım tırmalanıyor ve öyle içim yanıyor ki! Kaba saba, küfürlü ve onlarınki de oldukça yüksek perdeden. Tabii küçücük yaşlarında (ilkokul öğrencilerinde bile gördüm ne yazık ki!) dumanını acemice içlerine çektikleri, ellerindeki zimbirtiyi da unutmamak gerek.

Kocaman adamların birbirlerine hal hatır sorarken bile küfürle karışık sormasına neredeyse alıştım ama o çocukların hele bir de kız çocuklarının ağızlarına hiç yakışmayan küfürlü konuşmaları yok mu... Çileden çıkarıyor beni. Gel gör ki bir şey yapamıyor, bir şey söyleyemiyorum zira bu ülkede yan bakma yüzünden bile ölen, öldürülen insanlar var...

Geçen gün yine böyle sokakta gezinirken 4-5 metre önümde yürüyen bir kadın yanında bir kız çocuğu ve az ilerilerinde, onlarla birlikte olduğunu sonradan anladığım, bir erkek çocuk dikkatimi çekti. Kız ortaokul öğrencisi (onu yol üstündeki okula bıraktılar). Oğlan da 6-7 yaşlarında ve uzaktan

uzaktan gidip arada bir bağıyor, eziyet ediyor yani. Artık neye canı sıkıldıysa çocuğun. Annesi de kızarak bir şeyler diyor. Bu sefer Türkçe konuşuluyor ama ben ne dediğini tam anlayamıyorum. Hızlı yürüdüğüm için arayı epeyce kapattığımda kadının ne dediğini anlamaya başladım. Önce yanlış duyduğumu sandım ve kulak kesildim. Yoo, duyduklarım doğruymuş ve az bile duymuşum. Kadın kendisine eziyet ediyor diye o küçücük çocuğa “Git arabaların altında kal da ezsinler seni öl.” gibi laflar söylüyordu. Bir kaç defa bu buna benzer bir şeyler dediğini işittim ama neye uğradığımı şaşırduğımdan diğerlerini tam olarak hatırlamıyorum. Yanındaki kız arkasını dönüp beni görünce annesini uyarma gereği duydu demek ki annesini dürtüp bir şey fısıldadı. Kadın iyice coştı “Ne, ne ölsün tabi böyle hayırsız olacağına ölsün gebersin, git hadi git arabalar ezsin” demez mi! Henüz konuşmalarını duyamayacağım kadar uzaktayken giyimindeki uyumla dikkatimi çeken; çivit mavi pantolonuyla aynı renk eşarp takmış olan kadının yanından geçerken özellikle dönüp baktım yüzünü görmek için. Tam olarak göremesem de gördüğüm kadarıyla çocuğa sarf ettiği sözlerden utanmak bir tarafa, gurur duyar gibi bir hali vardı. O kadar üzüldüm, o kadar canım sıkıldı ve bir o kadar da inanmadım duyduklarıma. Benim de içimdeki canı taraf kabardı kadını elime alıp pinçe pinçe yapmak geçti.

Daha birkaç gün önce kazada ölen çocuklar için, önceki gün intihar eden bir genç için, dün sokak ortasında bir psikopatın keyfinden doğradığı genç kız için, bu sabah 10 gündür aranan minik kızın bulunan cesedi için yanan yüreğim bu sefer de bu küçük oğlan çocuğu için yanıyordu. Onlar öbür dünyaya göç etti, ona üzüldüm, anne babalarının yoksunluğuna üzüldüm. Onlar ölüp gitti, bu dünyadaki mutlulukları da hüznüleri de çileleri de bitti. Ama bu küçük oğlan çocuğu bu sevgisizlik içinde nasıl büyüyecek? Dünyada kendisini koşulsuz sevecek tek kişi olan annesi ona sevgi sözleri yerine beddualar ediyorsa büyüdüğünde nasıl bir psikopat olup nasıl canlar yakacak? Peki, bu anne nasıl bir ortamda büyümüş?

Kafama balyoz yemişim gibi hissederken bir taraftan da annenin beddualarının kabul olup çocuğunun ölmesi, o çocuk için belki de kurtuluş olacaktır diye düşünüyordum. Peki, o kadın böyle bir şey olsa üzülmecek miydi hiç? Bence hiç üzülecek bir yüzü ve tavrı yoktu. Ne acı, bunca yıllık yaşamımda çocuğuna sinirlenen çok insan gördüm (kendim de dâhil) .Ama bu şekilde candan yürekten, çocuğunun ölmesini dileyeni ilk defa gördüm.

Keşke bu duyduklarım da o çok çocuklu, kara çehreli kadınların konuştuğu, anlamadığım dilden olsaydı...